

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **Mgr. J. Š.**, zast. Mgr. Denisou Valentovou, advokátkou, se sídlem Duškova 164/45, Praha 5, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní třída 16, Praha 1, zast. JUDr. Janem Sykou, advokátem, se sídlem Školská 12, Praha 1, proti rozhodnutí odvolacího kárného senátu žalované ze dne 5. 4. 2013, č. j. K 106/2012, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 11. 2016, č. j. 6 A 142/2013 – 50,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 11. 2016, č. j. 6 A 142/2013 - 50, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí odvolacího kárného senátu České advokátní komory ze dne 5. 4. 2013, č. j. K 106/2012, a rozhodnutí kárného senátu České advokátní komory ze dne 14. 12. 2012, č. j. K 106/2012, **se zrušují** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na nákladech řízení o žalobě celkem 19.456 Kč k rukám zástupkyně žalobce, Mgr. Denisy Valentové, advokátky, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na nákladech řízení o kasační stížnosti celkem 13.228 Kč k rukám zástupkyně žalobce, Mgr. Denisy Valentové, advokátky, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Předseda kontrolní rady České advokátní komory podal na žalobce kárnou žalobu za to, že poté, co byl usnesením Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 1. 2. 2012,

č. j. 7 EC 121/2010 (dále jen „usnesení“) ustanoven opatrovníkem žalovaného J. Ch. v řízení o zaplacení částky 17.708,17 Kč s přísl., v odvolání ze dne 8. 2. 2012, které podal proti tomuto usnesení, na str. 2 uvedl: „...v důsledku implementace ust. § 9 odst. 5 AT (bůh ví, promiňte mi ten neomalený výraz, který pitomec je jeho autorem)...“, na str. 4 dále uvedl: „...Je doslova skandální, že výše sazby odměny advokáta opatrovníka za úkon právní služby (210,- Kč), je dokonce o třetinu nižší, než výše paušální náhrady za vnitrostátní poštovné, místní hovorné a přepravné (dle ust. § 13 odst. 3 AT), a odpovídá hodinové sazbě ve výši 105,- Kč bez DPH...“ a na str. 5 uvedl: „...mám již podobných restrikcí ze strany státu dost, a za těchto okolností funkci opatrovníka (a to nejen v tomto případě) vykonávat nadále nebudu...“. Podle kárné žaloby tak žalobce při výkonu advokacie nepostupoval tak, aby nesnižoval důstojnost advokátního stavu, neboť nedodržel pravidla profesionální etiky ukládající mu povinnost všeobecně poctivým, čestným a slušným chováním přispívat k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu, povinnost v souvislosti s výkonem advokacie činit projevy věcné a střízlivé a povinnost vůči soudům zachovávat náležitou úctu a zdvořilost. Tím žalobce dle kárné žaloby porušil ustanovení § 17 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii (dále jen „zákon o advokacii“), ve spojení s čl. 4 odst. 1, 3 a čl. 17 odst. 1 usnesení představenstva České advokátní komory č. 1/1997, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky (dále jen „etický kodex“).

[2] Kárný senát České advokátní komory rozhodnutím ze dne 14. 12. 2012, č. j. 106/2012, shledal žalobce vinným kárným proviněním spočívajícím v porušení § 17 zákona o advokacii ve spojení s čl. 4 odst. 1, 3 a čl. 17 odst. 1 etického kodexu, a to za skutek uvedený v kárné žalobě (viz odst. [1]). Podle § 32 odst. 5 zákona o advokacii upustil kárný senát od uložení kárného opatření a uložil žalobci zaplatit žalované na náhradě nákladů kárného řízení částku 3.000 Kč do 15 dnů od právní moci rozhodnutí.

[3] Proti shora uvedenému rozhodnutí kárného senátu podal žalobce odvolání, které odvolací kárný senát České advokátní komory napadeným rozhodnutím zamítl a shora uvedené rozhodnutí kárného senátu potvrdil.

II.

[4] Žalobce se proti napadenému rozhodnutí bránil žalobou u Městského soudu v Praze, který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Městský soud se ztotožnil se závěrem odvolacího kárného senátu žalované, podle nějž žalobce jednal v rozporu s § 17 zákona o advokacii a v rozporu se stavovskými předpisy a zaviněně porušil povinnosti advokáta.

III.

[5] Rozsudek městského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížností a navrhl napadený rozsudek zrušit a vrátit věc městskému soudu k dalšímu řízení. Stěžovatel namítal, že napadený rozsudek trpí vadou nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

[6] Stěžovatel poukázal na stručnost odůvodnění napadeného rozsudku v části, v níž se vypořádával s jeho žalobními námitkami. Stěžovatel uvedl, že dne 28. 11. 2016 městskému soudu zaslal doplnění žaloby. Městský soud se jím však nezabýval a

pokračování

k námitkám v něm uvedeným se nevyjádřil. S ohledem na tuto skutečnost stěžovatel v kasační stížnosti opětovně rekapituloval některé části uvedeného doplnění žaloby.

[7] Městský soud také podle stěžovatele pochybil, jelikož neprovedl žádný ze stěžovatelem navržených důkazů a ani neuvedl, proč dokazování neprovedl.

[8] Stěžovatel nesouhlasil se závěry žalované, podle nichž se v řízení před správním orgánem prvního stupně měl stěžovatel doznat k porušení stavovských předpisů a poté v odvolacím řízení svůj postoj účelově změnit. Stěžovatel tvrdil, že spor je veden ohledně právního hodnocení skutku; změna jeho postoje ve správním řízení je pro věc irelevantní. Žalovaná nesprávně na základě podaného odvolání dospěla k závěru, že stěžovatel zneužil opravného řízení, a nesprávně mu přičítala k tíži to, že vůbec podal odvolání. Tyto skutečnosti podle stěžovatele zpochybňují zákonnost napadeného rozhodnutí.

[9] Stěžovatel se také domníval, že žalovaná nepostupovala v souladu se zásadou přiměřenosti, ačkoli podle jeho názoru měla.

[10] Stěžovatel považoval za nepřijatelné, aby každé (i malicherné) porušení povinností advokáta bylo možné kvalifikovat jako kárné provinění. Takový přístup žalované by vedl k absurdním důsledkům. Byl by šikanózní a zneužívající.

[11] Žalovaná měla také přihlédnout k okolnostem případu a k důvodům, pro něž stěžovatel podal odvolání proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 1. 2. 2012, č. j. 7 EC 121/2010 (dále jen „odvolání“), jímž byl ustanoven opatrovníkem. Cílem textu uvedeného v odvolání nebylo dehonestovat či se neslušně vyjadřovat, nýbrž poukázat na problematiku ustanovování advokátů jako opatrovníků, která dlouhodobě není státem řešena a advokáty poškozují vzhledem ke sníženým odměnám za provedené úkony právní služby. Stěžovatel vyčítal žalované její laxní přístup k řešení tohoto problému a také to, že dostatečně nehájí zájmy svých členů (advokátů). Pokud by žalovaná iniciovala zrušení či novelizaci příslušných ustanovení advokátního tarifu, nemuselo by ke kárnému řízení vůbec dojít. Stěžovatel také poukázal na historické souvislosti, pro něž došlo k zavedení snížené odměny ustanoveného advokáta v některých případech. Podle právní úpravy uvedené v advokátním tarifu náleží ustanovenému zástupci odměna za úkon právní služby v částce několikanásobně nižší, než je běžná smluvní odměna advokáta na trhu, což je neopodstatněné.

[12] Svým výrokem uvedeným v odvolání stěžovatel nehodlal nikoho urazit. Jeho výrok nebyl způsobit urazit ani soud, jelikož mu nebyl adresován. Vzhledem k tomu, že se stěžovatel nedopustil odborného pochybení, nemohla podle jeho názoru také nikomu (ani zastoupenému) vzniknout újma. Stěžovatel i přes své prohlášení plnil funkci opatrovníka bezvadně po celou dobu řízení. Tyto skutečnosti však žalovaná nezohlednila.

[13] Podle stěžovatele měla žalovaná zohlednit, že uznání vinným kárným proviněním může mít pro stěžovatele vážné následky. Přestože se stěžovatel neprovinil po odborné stránce, může mu výsledek kárného řízení znemožnit účast v některých soutěžích o veřejnou zakázku či při výběrovém řízení na pozici soudce. Ani touto námitkou se městský soud nezabýval.

[14] Žalovaná podle stěžovatele postupuje v obdobných případech odlišně a neměří všem svým členům stejným metrem. K tomu poukázal na několik nevhodných vyjádření jiných advokátů, která se objevila v médiích, a poukazoval na skutečnost, že oni za obdobné výroky (na rozdíl od stěžovatele) kárně stíháni nebyli.

[15] Etický kodex obsahuje podle stěžovatele normy s relativně neurčitou hypotézou, žalovaná by proto měla svá rozhodnutí o to náležitěji odůvodňovat. Rozhodování orgánů žalované má být předvídatelné a nikoli libovolné. Tyto nároky však podle stěžovatele napadené rozhodnutí nesplňuje. Jelikož žalovaná v napadeném rozhodnutí neuvedla, v čem konkrétně spočívá kárné provinění, je její rozhodnutí podle stěžovatele nepřezkoumatelné.

[16] Stěžovatel trval na tom, že nevhodný není jeho výrok učiněný v odvolání, nýbrž právní úprava odměňování advokátů. Stěžovatel má přece právo vyjádřit svůj názor a kriticky zhodnotit obsah podzákonného právního předpisu, s nímž nesouhlasí.

IV.

[17] Žalovaná ve vyjádření navrhla zamítnutí kasační stížnosti. Uvedla, že stěžovatel doplnění žaloby ze dne 28. 11. 2016, na které poukazuje, doručil soudu o 40 měsíců později než žalobu. Doplnění žaloby tak přišlo soudu jeden den před konáním ústního jednání. Přesto podle žalované městský soud k výhradám stěžovatele zaujal stanovisko, které je z napadeného rozsudku zřejmé.

[18] Žalovaná odkázala na spisový materiál, z něž je seznatelné, jak se měnil postoj stěžovatele v kárném řízení v prvním stupni a v řízení odvolacím, ačkoli to stěžovatel rozporuje.

[19] K námitkám stěžovatele, podle nichž se žalovaná nezabývala dopadem napadeného rozhodnutí do osobní sféry stěžovatele, žalovaná uvedla, že účelem kárného řízení je právě postižení kárně obviněného v jeho osobní sféře, jestliže je shledán vinným kárným proviněním. Vzhledem k upuštění od uložení kárného opatření byl však dopad do sféry stěžovatele minimální.

[20] Žalovaná zdůraznila, že předmětem kárného řízení byla forma projevu stěžovatele. Cíl projevu stěžovatele proto nebyl v řízení relevantní, ačkoli jej stěžovatel stále zdůrazňuje. K tomu doplnila, že stěžovatel svého cíle tak jako tak nemohl dosáhnout, jelikož soud nemá zákonodárnou iniciativu. Pro naplnění skutkové podstaty kárného provinění je také irelevantní, zda jednání stěžovatele mohlo někoho urazit. Právní kvalifikace skutku je ve výroku uvedena srozumitelně. Stěžejním důkazem v řízení před soudem byl podle žalované text odvolání podaného stěžovatelem.

V.

[21] Stěžovatel následně v doplnění kasační stížnosti porovnává předmět nyní projednávané věci s projevy a texty advokáta JUDr. Sokola. Poukazuje na skutečnost, že žalovaná ani na podnět třetí osoby nezahájila s JUDr. Sokolem kárné řízení, ačkoli se podle názoru stěžovatele jednalo o výroky svým charakterem srovnatelné s textem odvolání, za něž byl stěžovatel kárně projednáván.

pokračování

VI.

[22] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[23] Kasační stížnost je důvodná.

[24] Nejvyšší správní soud se předně zabýval námitkou stěžovatele, podle níž napadený rozsudek trpí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Městský soud se podle tvrzení stěžovatele nevypořádal s jeho námitkami uvedenými v doplnění žaloby ze dne 28. 11. 2016. Důvodnost této námítky by přitom postačovala ke zrušení napadeného rozsudku.

[25] Podle § 71 odst. 1 písm. b) s. ř. s. musí žaloba kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3 s. ř. s.) obsahovat „žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné.“ Podle § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s. může žalobce rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body „jen ve lhůtě pro podání žaloby.“ Ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu „podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou.“

[26] Ze správního spisu vyplývá, že stěžovateli bylo napadené rozhodnutí doručeno dne 5. 6. 2013. Lhůta pro podání žaloby proto ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. uplynula dne 5. 8. 2013. Ze spisu městského soudu vyplývá, že stěžovatel podal u městského soudu žalobu dne 23. 7. 2013, tedy včas. Dne 28. 11. 2016 doručil stěžovatel městskému soudu podání s názvem „Stanovisko žalobce k vyjádření žalovaného k žalobnímu návrhu žalobce“. Uvedené podání nyní žalobce označuje jako doplnění žaloby. Ve smyslu § 71 odst. 2 s. ř. s. lze žalobu rozšířit o další žalobní body pouze ve lhůtě pro podání žaloby, která stěžovateli uplynula dne 5. 8. 2013. Podáním ze dne 28. 11. 2016 proto již nebylo možné rozšiřovat žalobu o nové námitky.

[27] Nejvyšší správní soud z obsahu relativně stručného žalobního návrhu stěžovatele dovodil tyto včas uplatněné námitky. Stěžovatel namítal, že jednání, jehož se dopustil, není kárným proviněním, jelikož nedosahuje takového stupně závažnosti, jaký vyžaduje § 32 odst. 2 zákona o advokacii. Stěžovatel tvrdil, že v odvolání pouze vyjádřil svůj osobní názor na způsob odměňování práce advokáta, podání neobsahovalo žádný vulgární výraz a k tomu se v návěti svého výroku předem omluvil. Poukazoval také na skutečnost, že se nejednalo ani o opětovné zaviněné porušení povinností stanovených advokátovi, a proto ani z tohoto důvodu nemohlo dojít k naplnění § 32 odst. 2 zákona o advokacii.

[28] Nejvyšší správní soud přezkoumal obsah stěžovatelova podání ze dne 28. 11. 2016. Dospěl přitom k závěru, že podání obsahuje nové a v žalobě včas neuplatněné žalobní námitky. Tvrzení uplatněná v podání ze dne 28. 11. 2016 nelze považovat ani za argumentaci, která by rozvíjela dřívější včasné žalobní body. Jedná se skutečně o nové a kvalitativně odlišné výtky směřující vůči napadenému rozhodnutí, které byly uplatněny až po uplynutí lhůty pro podání žaloby, a jsou proto opožděné. Městský soud nepochybil,

pokud k námitkám uvedeným v podání ze dne 28. 11. 2016 nepřihlédl. Jestliže se městský soud vyjádřil k poukazu stěžovatele na chování jiných advokátů, na něž také stěžovatel v podání ze dne 28. 11. 2016 upozorňoval, učinil tak nad rámec nutného odůvodnění rozsudku (tzv. obiter dictum).

[29] Ze stejného důvodu nelze městskému soudu vytýkat, že neprovedl důkazy označené stěžovatelem v podání ze dne 28. 11. 2016. Navržené důkazy směřovaly k prokázání opožděně tvrzených skutečností, městský soud proto nebyl povinen vést v tomto směru dokazování nebo se jinak s navrženými důkazy vypořádávat. Jestliže stěžovatel hodlal doplnit žalobu o nové žalobní body a dosáhnout projednání věci v mezích dalších uplatněných námitek, měl tak učinit ve lhůtě pro podání žaloby, tj. do 5. 8. 2013. S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek vadami nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů netrpí.

[30] Ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. není kasační stížnost „přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.“ Ani Nejvyšší správní soud se proto nemohl zabývat námitkami, které stěžovatel uplatnil po lhůtě pro podání žaloby a které následně citoval a znovu uplatnil v kasační stížnosti. Takové námitky jsou podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustné. Nepřípustná je z tohoto důvodu námitka stěžovatele, podle níž mu měla žalovaná přičítat k tíži, že zneužil opravného řízení a účelově v odvolacím řízení změnil svůj postoj k věci; že navzdory svému prohlášení vykonával funkci opatrovníka bezchybně, nikomu proto nemohla vzniknout újma, což měla žalovaná zohlednit a neučinila tak; že se žalovaná nezabývala tím, jaké negativní důsledky může mít kárné odsouzení pro stěžovatele; že žalovaná měla přihlédnout k důvodům, pro které stěžovatel odvolání tohoto obsahu podal; že žalovaná nepostupovala v souladu se zásadou přiměřenosti. S ohledem na skutečnost, že stěžovatel navrhoval důkazy vztahující se k nepřípustným námitkám, kasační soud obdobně jako městský soud tyto důkazy neprováděl.

[31] Za této situace kasační soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu námitek obsahově navazujících na včas uplatněné žalobní body.

[32] Žalovaná shledala stěžovatele vinným kárným proviněním za výroky uvedené v odvolání ze dne 8. 2. 2012. Zde uvedl: „...v důsledku implementace ust. § 9 odst. 5 AT (bůh ví, promiňte mi ten neomalený výraz, který pitomec je jeho autorem)...“, dále uvedl: „...Je doslova skandální, že výše sazby odměny advokáta opatrovníka za úkon právní služby (210,- Kč), je dokonce o třetinu nižší, než výše paušální náhrady za vnitrostátní poštovné, místní hovorné a přepravné (dle ust. § 13 odst. 3 AT), a odpovídá hodinové sazbě ve výši 105,- Kč bez DPH...“ a dále uvedl: „...mám již podobných restrikcí ze strany státu dost, a za těchto okolností funkci opatrovníka (a to nejen v tomto případě) vykonávat nadále nebudu...“. Žalovaná dospěla k závěru, že stěžovatel tímto svým jednáním porušil § 17 zákona o advokacii ve spojení s čl. 4 odst. 1, 3 a čl. 17 odst. 1 etického kodexu.

[33] Podle § 17 zákona o advokacii postupuje advokát „při výkonu advokacie tak, aby nesnižoval důstojnost advokátního stavu; za tím účelem je zejména povinen dodržovat pravidla

pokračování

profesionální etiky a pravidla soutěže. Pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže stanoví stanovský předpis.“

[34] Ve smyslu čl. 4 odst. 1 etického kodexu „[a]dvokát je všeobecně povinen poctivým, čestným a slušným chováním přispívat k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu.“ Podle odst. 3 téhož ustanovení „[p]rojevy advokáta v souvislosti s výkonem advokacie jsou věcné, strážlivé a nikoliv vědomě nepravdivé.“

[35] Podle čl. 17 odst. 1 etického kodexu „[v]ůči soudům, rozhodčím orgánům, orgánům veřejné správy a jiným orgánům, které rozhodují v právních věcech, jakož i vůči osobám, které plní jejich úkoly, je advokát povinen zachovávat náležitou úctu a zdvořilost.“

[36] Podle § 32 odst. 2 zákona o advokacii je kárným proviněním „závažné nebo opětovné zaviněné porušení povinností stanovených advokátovi nebo advokátnímu koncipientovi tímto nebo zvláštním zákonem nebo stanovským předpisem.“

[37] V posuzované věci není sporu o tom, že stěžovatel skutečně výroky uvedené v odst. [32] v odvolání adresovaném soudu učinil. Nejvyšší správní soud na podkladě výše uvedených ustanovení právních předpisů přezkoumal závěry žalované i městského soudu týkající se kvalifikace jednání stěžovatele, pro nějž byl kárně stíhán. Dospěl přitom k závěru, že městský soud v předcházejícím řízení posoudil položenou právní otázku nesprávně.

[38] Ustanovení § 17 zákona o advokacii ve spojení s čl. 4 odst. 1 a 3 a čl. 17 odst. 1 etického kodexu zavazují advokáta k relativně vysokému standardu chování jak obecně, tak vůči soudům. Proto kupř. jednání, které by za obdobných okolností bylo omluvitelné u účastníka řízení, nebude akceptovatelné při písemných či ústních projevech advokáta (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 10. 2009, č. j. 6 Ads 41/2008 - 67). Je proto žádoucí, aby advokát tomuto požadavku přizpůsobil své výrazové prostředky, při písemných i ústních projevech respektoval obecně přijímané zásady slušného chování a tím kultivoval společenské prostředí.

[39] Nelze však pominout, že zákon o advokacii za kárné provinění považuje „závažné nebo opětovné zaviněné porušení povinností stanovených advokátovi“ (§ 32 odst. 2 zákona o advokacii). Žalovaná nedovodila, že by se v nyní projednávané věci jednalo o opětovné porušení povinností stanovených advokátovi. Dospěla však k závěru, že slovním projevem obsaženým v odvolání ze dne 8. 2. 2012 se stěžovatel „závažně“ provinil proti povinnostem stanovených mu zákonem o advokacii a stanovským předpisem. S tímto právním posouzením, které následně aproboval i městský soud, se Nejvyšší správní soud neztotožnil.

[40] Nejvyšší správní soud nepopírá, že výraz „pitomec“ ve zmíněném odvolání použitý nelze považovat za slušný. Nelze také přehlédnout, že celý obsah odvolání ze dne 8. 2. 2012 vybočuje z věcného rámce. Stěžovatel byl ustanoven opatrovníkem účastníka neznámého pobytu. Proti tomuto usnesení se bránil odvoláním, které obsáhle odůvodnil pouze svojí nespokojeností s výší odměny opatrovníka, která vyplývá ze zákona, a vyjadřoval v něm své emoce a rozhořčení. Neuvedl věcné důvody, pro které by nemohl

vykonávat funkci opatrovníka. Naproti tomu zcela mimoběžně brojil proti odměně, která v té době nebyla ani vyčíslena ani přiznána. Nejvyšší správní soud přisvědčil žalované, že z těchto skutečností lze dovodit porušení zákona o advokacii a etického kodexu.

[41] Nejvyšší správní soud se však neztotožňuje se závěrem žalované, podle níž lze takové porušení povinností stanovených zákonem či stavovskými předpisy kvalifikovat jako kárné provinění. Zákon o advokacii pro naplnění znaků kárného provinění požaduje, aby se jednalo buď o „opětovné“ nebo „závažné“ zaviněné porušení povinností stanovených advokátovi zákonem nebo stavovským předpisem. Jelikož žalovaná nedovodila opětovnost porušení povinností stěžovatele, zabýval se Nejvyšší správní soud tím, zda lze vytýkané jednání stěžovatele považovat za závažné porušení povinností stanovených advokátovi zákonem nebo stavovským předpisem. Za závažné porušení je možné podle kasačního soudu považovat takové porušení, které vykazuje určitou intenzitu porušení právních předpisů. Ne každé takové porušení proto bude možné shledat kárným proviněním.

[42] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že jakkoli lze považovat obsah odvolání stěžovatele ze dne 8. 2. 2012 za nevhodný a ne zcela profesionální, nedosahuje skutek označený v kárné žalobě intenzity „závažného“ zaviněného porušení povinností stanovených advokátovi. Ačkoli žalovaná dovodila, že stěžovatel skutkem označeným v kárné žalobě porušil čl. 4 odst. 1 a 3 etického kodexu, jelikož jeho jednání nelze považovat za slušné, ani za věcné a strážlivé, že porušil čl. 17 odst. 1 etického kodexu, protože nezachoval vůči soudu náležitou úctu a zdvořilost, nemá kasační soud za to, že se jednalo o porušení natolik závažné, aby jej bylo možné kvalifikovat jako kárné provinění. Nejvyšší správní soud má za to, že v písemnostech advokátů lze tolerovat kritiku právních předpisů, včetně expresivnějších vyjádření, pokud nepřesáhnou hranice slušnosti. Nelze za všech okolností vyžadovat, aby advokát používal pouze „suchých“ a citově zcela nezabarvených formulací. Žalovaná proto pochybila, pokud stěžovatele uznala vinným kárným proviněním, ačkoli pro to nebyly splněny podmínky § 32 odst. 2 zákona o advokacii. Nesprávně věc posoudil také městský soud, který se se závěry žalované ztotožnil.

[43] Nejvyšší správní soud nad rámec potřebného odůvodnění považuje za nutné doplnit, že poukazy stěžovatele na výroky jiných advokátů v médiích a textech, jichž se v doplnění kasační stížnosti dovolával, nejsou pro posouzení skutku, jenž byl předmětem kárného řízení, relevantní. Skutečnost, že se další členové advokátní komory vyjadřují nevhodně, nemůže ospravedlnit nevhodné jednání stěžovatele samotného.

VII.

[44] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil, neboť je zjevné, že stěžovatel se úspěšně dovolal důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nesprávného posouzení věci městským soudem. Již v řízení o žalobě byly dány důvody pro zrušení rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a městský soud by v novém žalobním řízení nemohl učinit nic jiného, než tato rozhodnutí zrušit. Proto povaha věci umožňuje, aby Nejvyšší správní soud o žalobě sám rozhodl a podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 1 věta první, odst. 3 a odst. 4 s. ř. s. a současně se zrušením napadeného rozsudku zrušil pro nezákonnost také rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. V něm je žalovaná v souladu s § 78 odst. 5 s.

pokračování

ř. s. použitým přiměřeně podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. vázána výše vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

[45] Protože Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu, rozhodl o nákladech řízení před městským soudem i o nákladech řízení o kasační stížnosti. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel měl v řízení úspěch, proto má proti žalované právo na náhradu nákladů řízení.

[46] V řízení před městským soudem má stěžovatel právo na náhradu nákladů řízení sestávajících ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3.000 Kč a odměny právní zástupkyně, jež se stanoví dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Náhrada odměny právní zástupkyně náleží za tyto úkony: převzetí a příprava zastoupení, sepis žaloby, stanovisko k vyjádření žalované ze dne 28. 2. 2016, účast na jednání před soudem (§ 11 odst. 1 písm. a), d), g) advokátního tarifu]. Celkem se tedy jedná o čtyři úkony právní služby po 3.100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 advokátního tarifu], tj. 12.400 Kč. Vedle toho má stěžovatel též právo na náhradu hotových výdajů své zástupkyně ve výši 300 Kč za každý úkon (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkem 1.200 Kč. Zástupkyně stěžovatele je plátkyní daně z přidané hodnoty, proto se náklady právního zastoupení ve výši 13.600 Kč zvyšují o částku této daně ve výši 2.856 Kč (21 % z 13.600 Kč) na částku 16.456 Kč. Celkem tak má stěžovatel právo na náhradu nákladů za řízení o žalobě ve výši 19.456 Kč.

[47] Stěžovatel požadoval dále náhradu za úkon právní služby spočívající v nahlédnutí do spisu městského soudu. Nejvyšší správní soud ověřil, že spis městského soudu obsahuje záznam o nahlédnutí do spisu (č. l. 39 spisu městského soudu). Nahlédnutí však provedl sám stěžovatel, nikoli jeho právní zástupkyně. Náhrada odměny za tento úkon právní služby mu proto nenáleží.

[48] V řízení před Nejvyšším správním soudem má stěžovatel právo na náhradu řízení o kasační stížnosti sestávající ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 5.000 Kč a z odměny právní zástupkyně za tyto úkony: sepis kasační stížnosti a doplnění kasační stížnosti ze dne 18. 4. 2017 [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Celkem se tedy jedná o dva úkony právní služby po 3.100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 advokátního tarifu], tj. 6.200 Kč. Vedle toho má stěžovatel též právo na náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý úkon (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkem 600 Kč. Uvedené náklady právního zastoupení ve výši 6.800 Kč se dále zvyšují o částku daně z přidané hodnoty ve výši 1.428 Kč (21 % z 6.800 Kč) na částku 8.228 Kč. Celkem tak má stěžovatel právo na náhradu nákladů za řízení o kasační stížnosti ve výši 13.228 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. listopadu 2018

Mgr. Aleš Roztočil

předseda senátu